جزء فيه

ئیمام النووی پێنج مانگ پێش وەفاتی نوسراوێکی نوسیوە بەناونیشانی

ذكر اعتقاد السلف

في الحروف والأصوات

وازهێنانی ئیمامی النووی رحمه الله لەئەشعەریەت

نووسینی

مامۆستا ئوسامە شارەزووری

کتێبخانەی مسلم

وازهێنانی ئیمـامی النووی رحمـه الله لەئـەشعەریەت

نووسینی:مامۆستا ئوسامە شارەزووری

زانای شوێنکەوتەی سەلەف ئیمـام النووی پێـنج مانگ پێش وەفاتی نوسراوێکی نـوسیـوە بەنـاونیشـانی

جزء فيه ذكر اعتقاد السلف في الحروف والأصوات

بەتەحقیقی محمد بن عبداللطیف محمد الجمل

کتێبخانەی مسلم

وازهێنانی ئیمامی النووی رحمه الله لەئەشعەریەت

ئیـمـامـی النووی نوسراوێـکی نوسیوه بەنـاونیشـانی

«جزء فيه ذكر اعتقاد السلف في الحروف والأصوات» چاپکراوه لەساڵی

1429 »بەتەحقیقی محمد بن عبداللطيف محمد الجمل»، لەکۆتای ئەم کتێبەدا

ئیمامی نەوەوی رحمه الله دەفەرموێت لەلاپەڕەی (ص91)ـــدا :

" «اللهم اجعله شاهدا لنا لا علينا، ووفقنا وسائر أحبابنا لمرضاتك، وأمتنا على هذا المعتقد معتقد الصحابة والتابعين والمشايخ والصالحين، إنك على ما تشاء قدير، واجمع بيننا وبين مشايخنا ومن أحببناه وأحبنا في دار كرامتك يا أرحم الراحمين، وصلى الله على محمد وآله وصحبه وسلم، ثم قال المصنف رحمه الله: فرغنا من نسخه الخميس الثالث من شهر ربيع الأول سنة ست وسبعين وستمائة»،" وكانت وفاة النووي رحمه الله كما في العبر للذهبي في الرابع والعشرين من شهر رجب سنة 676هـ، أي أن المدة بين الانتهاء من تأليف الكتاب ووفاته تقل عن خمسة أشهر. "

واته: دوای ئەوە ” دوعا دەکات “ ودەڵێت " کەالله تعالى ئەم نوسراوەم لێ قبوڵ بکات وبیکات بەبەڵگە بۆم بۆقیامەتم " ودەفەرموێت” یارەبی لەسەر ئەم عەقـــیدەیە بمان مرێنە **کەعەقیدەی سەلەف وپیاوچاکـــان وشیخەکانمانە**

پاشـــان دەفەرموێت

” لەنوسینی ئەم کتێبە لێ بومەوە لە پێنج شەمە سێهەمی **مانگی ربیع الاول** ساڵی 676“ لەکاتێکدا ئیمامی نەوەوی لە 24 **مانگی ڕجب** ـی ساڵی 676 وەفاتی کردوە ،(پێنج مانگ دوای نووسینی ئەم کتابە وەفاتی کردوە) واتا نوسینی ئەو کتێبە ومردنی ئیمام نەوەوی پێنج مانگی لەنێواندا بوە

دوای ئەوەی ئیـمام النووی هەموو وتەکانی سەلەف نەقڵ دەکات لەسەر اسماء وسفات وجێگیرکردنی بەبێ تەئویل وتعطیل وتفویض وتەشـبیهـ لەکۆتایـدا کۆتای دەهێنێت بەوتەیەکی ابی عباس الارموی لەبارەی بیروباوەڕی بەمسائلی اسماء وصفات لــەپەڕەی **(ص80ـ82) دەفەرموێ** :↓

”ذكر فــيه عقيدة الســلف في الصفات“ _{دەفەرموێت ئیمامی النووی}

باسکردنی عەقیدەی سەلەف لەسیفات

دەفەرموێت ئیمامی النووی

” «فصل في أحاديث تؤكد القول بهذا المعتقد وتؤيده على هذا التنزيه الذي عليه أئمة الإسلام حشرنا الله على معتقدهم وأماتنا على محبة السلف الصالحين والأئمة المهديين رضي الله عنهم أجمعين»، “

واتە: ئەو فەرموودانەی لەم بارەیەوە هاتون دڵنیات دەکاتەوە لەم عەقیدەیە وە پشتگیری بەپاکڕاگرتنی الله دەکات کەپێشەوایانی ئیسلامی لەسەربوە الله تعالی **لەسەر ئەو عەقیدەیەی ئەوان حەشرمان بکات** وە لەسەر خۆش ویستنی **سەلەفی صاڵح و پێشەوایانی هیدایەت دراو بمان مرێنێت** ڕەزای الله لەهەموویان بێت

ئادەگات بەوەی دەفەرموێت:

” «ونؤمن بجميع أحاديث الصفات لا نزيد على ذلك شيئاً ولا ننقص منه شيئاً كحديث قصة الدجال وقوله فيه: «وإن ربكم ليس بأعور»، وكحديث النزول إلى السماء الدنيا، وكحديث الاستواء على العرش، وإن القلوب بين أصبعين من أصابعه، وإنه يضع السماوات على إصبع و الأرضين على إصبع، “

واتە ئیمام النووی دەفەرموێت : ” **بـاوەڕمان بەهەموو فەرموودەکانی سیفات هەیە نـــەهیچ ی لێ زیاد دەکەین نـــەهیچ ی لێ کەم دەکەیـن**

1 وەک فەرموودەی بەسەرهاتی دەجال کەپێغەمبەر صلى الله عليه وسلم دەفەرموێت (پەروەردگـارتان کوێـرنیە)

2 وە وەک فەرموودەی دابەزینی الله بۆئاسمانی دوونیا

3 هەروەها وەک فەرموودەی بەرزی الله لەسەر عەرش

4 وە دڵەکانی بەندە لەنێوان دوو پەنجەیە لەپەنجەکانی الله

5 وە پەروەردگار ئاسمانەکان دەخاتە سەرپەنجەیەکی وزەویەکانیش لەسەر پەنجەیەکی “

” ونقول بتصديق حديث المعراج وبصحيح ما فيه من الروايات وندين أن الله مقلب القلوب، وما أشبه هذه الأحاديث جميعهاكما جاءت بها الرواية “

واته ئیمام النووی دەفەرمویت ” وە دان بەڕاستدانانی فەرموودەی میعراج دەنێین وە بەسەحیح بونی وەبەهەموو ئەو ڕیوایەتانەی کەتێــیدا هاتوە وە پەروەردگار دڵەکان وەردەگەڕێنێ وهاوشێوەی ئەم فەرموودانە باوەڕمان بەهەر هەموی هەیــە “

” من غير كشف عن تأويلها، وأن نمرها كما جاءت، وأن الإيمان قول وعمل يزيد بالطاعة وينقص بالمعصية ونقول إن الله يجيء يوم القيامة كما قال تعالى: {وَجَاءَ رَبُّكَ وَالْمَلَكُ صَفًّا صَفًّا}، وأن الله يقرب من عباده كيف شاء لقوله تعالى: {وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْ حَبْلِ الْوَرِيدِ}، “

واته ئیمام النووی دەفەرموێت: "بەبێ ئەوەی تەئویلی ئەو فەرموودانەبکەین بەڵکو چۆن هاتوە ئاواش دەیگێڕینەوە **وەئەڵێـین ئیمان وتە وکـردارە زیاد دەکات بەگوێڕایـەڵی وکەم دەکات بەسەرپێچی**

وەئــەڵێین پەروەردگار لەڕۆژی قیامەتدا دێت هەروەک لەقورئاندا فەرموویەتی {وَجَاءَ رَبُّكَ وَالْمَلَكُ صَفًّا صَفًّا}،

وە پــەروەردگار نزیک دەبێتەوە لەبەندەکانی بەو شێوەیەی کەخۆی ویســتی لێ بێت {وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْ حَبْلِ الْوَرِيدِ} "

” وقوله: {ثُمَّ دَنَا فَتَدَلَّى فَكَانَ قَابَ قَوْسَيْنِ أَوْ أَدْنَى}، وأشباه ذلك من آيات **الصفات، ولا نتأولها ولا نكشف عنها بل نكف** عن ذلك كما كف عنه السلف الصالح، ونؤمن بأن الله على عرشه كما أخبر في كتابه العزيز “

واته: وه وتەی الله کەدەفەرموێت (ثُمَّ دَنَا فَتَدَلَّىٰ) لە پاشانــدا نزیک بووەوه لە پێغەمبەرەوه - ﷺ جا ئەوەندە لێی نزیک بووەوه بە ئەندازەی دوو کەوان، یان کەمتر بوو، دیارە لە ناو عەرەباندا باوبووە وتویانە: ئەوەندە بە یەکەوە نزیکن ئەندازەی دووکەوان، یان کەمتر بەینیانە ،

هاوشێوەی ئەوسیفاتانە **تەئـــــــویلی ناکەین** وە بەدوای ئاشکراکردنی چۆنیەتیەکەی ناگەڕێیــن بەڵکــو لەوەدا دەوەســتین هەروەک چۆن سەلەف لێی وەســتاون وە **بــاوەڕمان وایــە کەالله لەسەر عەرشــە هەروەک چۆن لەقورئاندا هەواڵی لەسەرداوە** “

” ولا نقول هو في كل مكان، بل هو في السماء، وعلمه في كل مكان لا يخلو منه مكان كما قال: {أَأَمِنْتُمْ مَنْ فِي السَّمَاءِ}، وكما قال: {إِلَيْهِ يَصْعَدُ الْكَلِمُ الطَّيِّبُ “

واته:وه ناڵێـــين الله لەهەموو جێـــگايەكە بەڵكو الله لەئـاسـمانە زانسـتەكەى لەهەموو جێگايـەكە كەهيچ شوێنى نيـە بێ بەش بێت لەزانستى الله هەروەک الله فەرموويەتى (أَأَمِنْتُمْ مَنْ فِي السَّمَاءِ) وه وەک فەرموويەتى (إِلَيْهِ يَصْعَدُ الْكَلِمُ الطَّيِّبُ)

” وكما جاء في حديث الإسراء إلى السماء السابعة: «ثم دنا من ربه» وكما في حديث سوداء أريدت أن تعتق فقال لها النبي صلى الله عليه وسلم«أين ربك؟» فقالت: في السماء فقال : «أعتقها فإنها مؤمنة» وأمثال ذلك كثير **في الكتاب والسنة،** “

واته:” وەهەروەک چۆن لەفەرموودەی ئیسڕاءکردنی بۆ ئاسمانی حەوتەم کەفەرموویەتی ـ لەپەروەردگاری نزیـک بویەوە وە وەک چۆن لەفەرموودەی سـوداء ـدا هاتوە کەویسـتی لەکویێلایەتی ئازاد بـکرێت پێغەمـبەر صلى الله عليه وسلم بەوئافرەتە کۆیلەیەی فەرموو پەروەردگارت لەکوێیـە ؟ئافرەتەکە وتی لەئـاسمانە پێغەمـبەر صلى الله عليه وسلم فەرمووی ئازادی بکە ئـەمە ئیماندارە وەهاوشیوەی ئەم فەرموودانە لەکتاب وسونەت

نؤمن بذلك ولا نجحد شيئا من ذلك،

واتە ئیمام النووی دەفەرموێت : باوەرمان بەهەموو ئەوانەهەیە و نکوڵی لەهیچی ناکەین “(تا هیچ بیانویەک نەمێنێتەوە بۆ ئەشعریەکان وحەمدانی

وعمومی، ئیمام نەوەوی اثباتــی ئایەتەکان وفەرموودەکان ـی سیفات دەکات لەگەڵ ماناکانی بڕوانە ئەم چەند دێرەی خوارەوە)

" وقد روت الثقات عن مالك بن أنس أن سائلاً سأله عن قوله تعالى: {الرَّحْمَنُ عَلَى الْعَرْشِ اسْتَوَى}، فقال: الاستواء غير مجهول، و الكيف غير معقول، والإيمان به واجب، والسؤال عنه بدعة»، "

واتە ئیمام النووی دەفرمویێت ": وە ڕیوایەتکراو بەسەند لەکەسانی ثقە لەمالکی کوڕی ئەنەسەوە کە پرسیاریان لەئیمامی مالک کرد لەبارەی ئایەتی {الرَّحْمَنُ عَلَى الْعَرْشِ اسْتَوَى} فەرمووی الاستــواء ماناکەی دیارە ونەشاراوەتەوە بەڵام چۆنیەتی الاستواء ئێمە نایزانین ئیمان پێهێنانی واجــبە و پرسیارکردن لەسەر چۆنیەتیەکەی بیدعەیە "

” أقول: وما جاء في أثناء كلامه من ذكر دنو الرب وتدليه الصحيح خلافه وأن المراد به جبريل “

(ئیمام نەوەوی تەنهــا یەک ڕونكردنەوە دەدات لەپاش گێڕانەوەی ئەو هەموو قەولە تێبینی نیە لەسەر هیچ یەكێ لەو وتانە تەنها لەسەر یەک وتە تێبینی هەیە كەلەناو سەلەفدا لەسەر ئەو وتەیە خیلاف هەبوە ئەوەش ئەوەیە ئیمام دەڵێ)

دەڵــێم لەبارەی نزیک بونەوەی الله لەپێغەمبەر ﷺ ئەوەی سەحیحە كە جبرائیل لێی نزیک بویەوە بەئەندازەی كەوانێ نێوانیان بوە چونكـە لەصحیح البخاري (3235) ومسلم (442) هاتوه

مَسْرُوقٍ دەڵێت بە عائیشەم وت لەبارەی ئایەتی

، {ثُمَّ دَنَا فَتَدَلَّى فَكَانَ قَابَ قَوْسَيْنِ أَوْ أَدْنَى} ؟

دایكە عائیشە فەرمووی : «ذَاكَ جِبْرِيلُ»ئەوە جبـریل بووە.

الحمــدلله کەهەق هەرگیز ون نابێت ئەگەرچی دەرکەوتنیشی دوابکەوێت

بەڵام وەک الله دەفەرموێت (وَالْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ) الأعرَاف : ١٢٨

و پاشە ڕۆژی باش و ڕووناکیش هەربۆ ئەهلی تەقــوایە

بۆیە حەمدانیەکان وعمومیەکان دووجار تاوانبـارن لەسەر ئەم باسە

1)بەجەهل ونەزانی تەکفیری ئیمــامێکی ئەهلی ئیسلامیــان کرد

2)لەسەرتەکفیرنەکردنی ئەم ئیمامەی شوێنکەوتەی سەلەف، تەکفیری

باشترین درووستکراوەکانی الله وموەحیــدان موسڵمانیان کرد

الله تعالی لەسەر مەنهەجە پاکەکەی باشترین درووستکراوەکانی الله(د)

دامەزراومان بکات کە دەستیان گرتووە بە قورئان سوننەت بەم جۆرەی کە

زانایانی پێشین وە شوێنکەوتەی پێشین لەسەری بوون ، کەکەس تەکفیرناکات

کەکوفری ئاشکرای نەبێ وە تەکفیری هەرکەسانێکی کردبێت ئیلا لەبەر

کوفری گەورەی ئاشکرا تەکفیری کردوون

والحمدلله رب العالمين وصلى الله على نبينا محمد